

Szerkesztői iroda:
A KIADÓHIVATALBAN,
hová
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.
Kiadó hivatal:
WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDESE
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy íven.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben hához hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre 4 frt.
Fél " 2 " "
Negyed " 1 " "
HIRDETMÉNYEK DÍJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlter sora 15 kr

Alsó-Fehérmege tisztujtó gyűlése.

1883. decz. 20. 21.

(B—n.) Az örvendetes meglepetések ünne-
pelyes idejét éljük. Mi, kik évek óta fáradtunk
politikai közéletünkben az egyetértés létrehozatalán,
kik a közérzület forrását a vak önzéstől, a sze-
mélyi gyűlölködéstől tisztává kívántuk tenni, kik
szóval, tettel küzdöttünk, hogy a megyei tisztvi-
selői pálya ne tekintessék pusztá kenyerkeresetnek,
hanem nemesebb elvek vezéreljék azokat, kik e
pályára hivatottak érzik magukat, szinte megle-
petve éreztük magunkat a közérzület ily szép föl-
lendülésén. Elértünk a várva-várt szebb kor kez-
detéhez. Tudjuk, hogy a folytatás, sőt a már elért
nyeremények megtartása is, mily sok munkába,
fáradtságba fog kerülni. De mi bizunk azon kitünő
férfiuban, ki régi érdemeihez és magas állásához
méltóan, emelkedett szellemben vezette megyénk
alkotmányos életét, bizunk a megye első tisztvi-
selőjének és főmunkássának buzgalmában; és bi-
zunk azon jelesekben, kik tette-készen állanak
mindig, ha a megye közérdeke kívánja, de buz-
galmuk legszebb jutalmát nem keresik külső ki-
tüntetésekben. felatalják azt polgártársaik, mind-
nyájunk közbeesülésében és szeretetében.

Előértekezletek.

Gy. Fehérvár sz. kir. város volt az első, melynek
polgárai közül azok, kik a megyei bizottságnak is tagjait
képezik. Novák Ferenc polgármester felhívása folytán
értekezletet tartottak f. hó 16-án, s utána jött mindjárt
N.-Enyed. Ez értekezlet következőleg folyt le:

Nagy-Enyed város tanácskozásának díszes üléster-
mében jött össze folyó hó 17-én d. e. 11 órakor a kü-
szöbön álló tisztujtással szemben egyértelmű megállapo-
dársra jutni megyénk törvényhatóságának Enyed városában
lakó csaknem egynegyed része. Kovács Gyula polgármes-
ter hivatkozva azon fontos helyzetre, melyet Nagy-Enyed
városán a megyében intelligentiája s a megye magyar
jellegének biztosítása által elgoglal, s mely körülmények
által hivatva van a megye tisztikarának alakulására döntő
súlylyal befolyjni, megnyitja az értekezletet s kéri annak
vezetésére elnököt és jegyzőt választani. Közfelkiáltással
elnökül Kovács Gyula, jegyzőül ifj. Gáspár János meg-
választván, dr. Kovács Ödön szólal fel kinyilatkoztatva,
hogy ugyan az egyéni szabad meggyőződésnek barátja,
de sikert a közéletben csak az egyéni véleménynek má-
sokéval egyeztetésével érhetni el, s ha nincsenek is je-
lenleg előttünk pártérdekek s az egész megyét csak azon
közérdek vezeti, hogy alkalmas tisztviselők válasszassanak.
Enyed városának nem szabad kezéből kiadni a vezetést,
kivánja azért az enyedi bizottsági tagoknak ez előttünk
áll fontos polgári jog gyakorlatában egyértelműre jutását.
Veress Gábor hangsúlyozza, hogy a tisztujtásnak nem
lehet célja a meglévő állapotokat felforgatni s a létező
erőket a működés teréről leszorítani, kivánja azért, hogy
a kik a lelépő tisztviselők közül régi szolgálatuk s képes-
ségük által arra érdemeseek, továbbra is a közszolgálatban
megtartassanak. — Zeyk Dániel, bár nem tartozik köz-
vetlen Nagy-Enyed város kötelékéhez, elismeri e város
providentialis hivatását a megyében s épp azért hiszi,
hogy Enyed város érdekei nem lehetnek mások, mint a
megyéi. Figyelmezteti az értekezletet azon nehéz körü-
lményre, mely ily személyi ügyeknek tárgyalásával jár.
Épp azért csak azon állomások betöltésére óhajt határo-
zatot kimondatni, melyekre nézve a személyek felett egy-
értelmű megállapodásra juthatunk, melyekre nem sikerül,
ne kívánjuk egyikünk véleményét a másikra oetrojálni.
Ez általános felszólalások után az értekezlet egy bizott-
ság kiküldését határozza el az egyes állomásokra az aján-

latok megtételére, s a bizottságba megválasztja Zeyk Dá-
niel, id. Gáspár János, Medgyes Bálint, O. Veress Gábor,
dr. Kovács Ödön, Incze Sámuel és ifj. Veress Miklós bi-
zottsági tagokat, kik is visszavonulva, rövid idő múlva az
értekezlet előtt megjelennek, miután mint dr. Kovács Ö.
a bizottság előadója kiemelte, a bizottságnak nem volt
nehéz feladata, mert a legtöbb kijelölés egyhangulag tör-
tént meg. A bizottság egyértelműen elfogadott javasla-
tára nagy lelkesedéssel kijelöltek az alispáni állomásra
Csató János, megyénk köztisztjeletben álló eddigi alis-
pánja, főjegyzőül Török Bertalan, megyénk eddigi fő-
jegyzője s a megyei közélet kipróbált harciosa, első al-
jegyzőül ifj. Gáspár János, második aljegyzőségre Tóth
Ferenc, tisztí ügyésznek Müller Mihály, pénztárnoknak
Miksa Miklós, főszámvevőnek Ludvig János, alszámve-
vőnek Málnási Károly, az árvaszékhöz elnökül Tóth Mik-
lós, a balázsfalvi járás eddigi kiváló szolgabírája, az első
ülnöki állomásra Vajna Károly, a második ülnöki állo-
másra ifj. Veress Miklós, jegyzőnek Sáska Sándor, köz-
gyámnak Török Antal, főorvosnak dr. Magyar Károly,
állatorvosnak Nagy-Enyedre Rákosi Bálint.

A járási tisztviselői állomásokra a nagyenyedi já-
rásba szolgabírónak Szász József, eddigi első aljegyző,
segédszolgabírónak Frits Vilmos, orvosnak ifj. dr. Nagy
Albert.

Az igeni járásba szolgabírónak Köblös Miklós, se-
gédszolgabírónak Konecz Albert, orvosnak Lukácsfi Viktor.
A verespataki járásba szolgabírónak Damó Vilmos,
segédszolgabíró Boer Béla, orvosnak Mester Atilla.

Az alvinczi járásba szolgabírónak Teleky József, se-
gédszolgabíró Molnár Samu, orvosnak Ürmösi Ferencz.

A kisenyedi járásba szolgabírónak Rácz Farkas, se-
gédszolgabírónak Présia Áron, orvosnak Mánny Ferencz.

A balázsfalvi járásba szolgabírónak Finna István,
segédszolgabíró apolzan Ignác, orvosnak Benedek Károly.

A marosújvári járásba, miután abba a csombordi
járás megszűnésével a megye két régi szolgabírája pá-
lyázik, a szolgabíroságra, Imecs Domokos s mellette

TÁRCZA.

Miért jött „a lelki atya“ Texasba?

Ugy esett egyszer, hogy Texas állam négy előkelő
fia — a legvalogatottabb társas körök szívesen látott
vendége — egész nap a vadászat nemes szenvedélyének
hódolt, s a testedző munka befejezésével vígan ültek körül
a lobogó tüzet, melyen az elejtett öznek kövér czombja
pirult. A boros pohár vígan járt körül s az élénk ese-
vegés a mulató vadásztársaság derült kedélyhangulatáról
tanuskodott. Szóba jött a politika, az uralkodó napiese-
mények, a közelebről lefolyt, valamint a közeledő vá-
lasztások, az értékpapírok árhullámzása, szóval mindaz,
mi az amerikaiak esztét, szívét foglalkoztatja, de egyetlen
vonakodás sem volt életüknek korábbi élményeire, mert
ez a pont az igazi texasi polgár életében egy kissé csik-
landós s avatatlan ritkán pendíti meg azt anélkül, hogy
a mindig kezűgyben levő revolver éles tölténye a tapin-
tatlan fcsesegésért idejekorán el ne némitsa. Gyorsabban
keringett a pohár, s mind élénkebben szikráztak az élces
megjegyzések, mikor az egyik vadász czimbora e kér-
dással fordult szomszédjához:

— Hát önt elnök mi az ördög hozta Texasba?

Az arisztocraticus külsejű, angol pofaszakállas, deli
termetű uri ember, kihez a kérdés intézve volt, gyanakvó
pillantással mérte végig a kérdezőt, mintha idegesen
rúgatózó ujjai a melléte heverő töltött fegyvert akar-
nák megragadni, de azonnal jobb gondolatra tért, a mint
eszébe jutott, hogy meghitt baráti körben van, hol a tul-
hajtott érzékenykedés majdnem neveléses. Vállat vont
hát s mosolygó arczával pislantva a tűzbe, így válaszolt:

— Ej Istenem, hát semmi, egy haszontalanság,
szóra sem érdemes.

— Ej ha!

— Ha már épen tudni akarják, azért jöttem ide,
mert a bostoni bank elnöke, ki alatt, mint titkár működ-

tem, egy 10000 dollárról szóló váltó kiizetését kereken
megtagadta.

— A manóba! Talán megbukott a bank?

— Világért sem, ma is oly szilárd, mint a Sion
hegye.

— Értem önt, az elnök mondott esődöt.

— Nem a!

— Akkor hát mi a menykőért nem fizette ki a
váltót?

— Azt felelte, hogy ő a szemével se látta, nem
hogy aláírta volna azt a váltót . . . s azért voltam én
kénytelen Texasba jöni.

Derült mosolylyal fogadták e férfiasan nyílt nyilat-
kozatot, mire egy másik vadászpajtás, kit általánosan
„bíró“-nak czimezték, ujjongva vágott közbe: „a nyílt
szívűséget hasoló nyíltszívűséggel kell viszonzni, én meg
azért jöttem ide, mert megakartam nőszülni.

— A patvarba, hát a hazájában nem nőszülhetett
volna meg?

— Nem, mert a nőm ellenezte.

— A neje?

— A bizony, de nem az, a kit önök itt tisztelhet-
nek, hanem a másik, a ki Californiában buslakodik
miattam.

A vígadó barátok meglepetve néztek eléinte egy-
másra, azután kérdő pillantással fordultak „tábornok“ né-
ven szereplő collegájukhoz, ki egykedvűen eregette a bo-
dor füstöt kurta száru pipájából, most pedig talpra pat-
tanva és katonás állásba helyezve magát így sóhajtott fel.

— Engem is a körülmények sodortak bajba. Messze
földön Kansasban volt nek-m egy ezudar szomszédom, a
ki, (tanum rá az egész világ) csak akkor volt boldog,
mikor engem valamely alaváló esinnal végig bosszantha-
tott. A mint mondani szokás előltük volna egymást egy
kanál viz en. Egyszer találkoztam vele, koromsötét éjjel
házától jó távol egy réten, s mig észrevehettem volna,
kírántja zsebemből a revolvrt, s tulajdon fegyveremmel
hirtelen agyonlővi magát, minden tanu nélkül csak azért,

hogy engem bajba keverjen. Hallott-e valaki valaha ehez
fogható gazságról?

A vadásztársak sűrű fejbőlintással fejezték ki ro-
konszenvüket.

— Gonosz ez a világ, nagyon gonosz!

„A lelki atya“ ezalatt fejt vadásztáskáján nyug-
tatva a zöld pázsiton heverészett, s szüelelve, hogy a tár-
salgás menetére ügyet sem vet, mosolygva szemlélte a
kelő hol'at, mely lassanként a láthatáron felemelkedve
szelid fényt hintett a tájra. Hogy a „lelki atya“ czimhez
miként jutott, alig tudta volna valaki megmondani, lehet
hogy erre mindig kenetteljes beszéd modora, vagy azon
körülmény szolgálhatott okul, hogy miundig fehér nyak-
kendőt viselt.

— Igaz a, gonosz ez a világ, s hozzá még nagyra-
látó. — Így kezdő vallomását a lelki atya. — Velem is
a történt, mig szeretett régi hazámban Pennsylvániában
laktam, hogy istenfélő kis egyházam egy ideig igen bol-
dognak érezte magát, ha vezetésem alatt egyik hitsorso-
sunk csürjében imádkozhatott. De egyszer csak megszá-
lotta hieimeit a nagyralátás ördöge, arra vágytak, hogy
pompás imaházuk legyen kőből építve s drága műfarag-
ványnyal ékesítve, mint ez a nagy városokban, a bűn és
kárhozat eme fészkeiben szokás. Nagy titokban össze dug-
ták a fejüket, pénzt gyűjtöttek s örmőtől ragyogó arczu
küldötség által 30.000 dollárt szolgáltattak kezemhez,
hogy azzal kárhozatásra érdemes templomjukat felépít-
sem. Magamon kívül valék e nagyralátás miatt, de el
jövén komolyan tököelve, hogy azt csirájában eltaposom
magamhoz vettem a pénzt . . . . .

— S aztán?

— Texasba jöttem.

A tűz vígan pattogott, kézzel-kézre vándorolt a habzó
borral telt pohár, s a ki e vidám társaság riadó jöke-
dvények tanuja volt, meggyőződhetett, hogy kerek e világon
sincsnek kedélyesebb czimborák a texasiaknál.

(Frdtbltt.)

Benkő Elek ajánlatik, segédül Chirilla István, orvosnak Fülöp József.

Ezen megállapodásoknak a beérkező vidéki választók általi elfogadtatása s a választásnál keresztülvitelére egy végrehajtó bizottság választatik meg: Török Bertalan, dr. Kovács Ödön, Szász József, Müller Mihály, Kovács Gyula, Veres Gábor, Bartok György, dr. Boez József, dr. Magyar Károly, Ince Samu, Várró Gerő, Kerekes Mihály, Gráf János, ifj. Veress Miklós, Vint Alajos, biz. tagokból. A tisztújítás alkalmával a kijelölt választmányba megválasztandó tagokra nézve a megállapodás a vidéki választók beérkezéig, f. hó 19-én estéig függőben marad.

Elnök kedves kötelességének tartja bejelenteni Gy.-Fehérvár város polgármesterének most kapott értesítését, miszerint a tisztújítás ügyében 16-án a városi bizottsági tagokkal értekezletet tartott, melyen megállapodtak Csató János alispán és Török Bertalan főjegyzőt közfelkiáltással megválasztani, a többi állomásokra nézve csatlakoznak a nagyenyedi értekezlet jelöltjeihez. Ez öröndetes értesítés közlekedésével fogadtatott, s az értekezlet azon biztos reményben oszlott szét, hogy a megye jó közigazgatása érdekében által vezetett megállapodásait sikerülni fog változatlanul keresztülvinni.

A két városban megtartott külön értekezletek szükségképpen kívánatosá tették a közös megállapodásokat s erre szolgált a tisztújítást megelőzőleg, 19-én este 6 órakor a nagyenyedi városház termében tartott nagyobb értekezlet, melyben igen számos vidéki b. tag vett részt, s a többi közt balázsfalvi igen érdemes vendégeink is. Az egybegyűltek Bares Ferencz nagyrépost urat óhajtották volna elnökül megnyerni, de ő méltósága szerényen elhárította magától a bizalom eme kifejezését is s Kovács Gyula polgármestert ajánlotta, ki rövid beszédben kifejtette az összejövetel célját, s elmondván az eddig történt lépéseket, felkérte a jelenlevőket közmegállapodásra. Novák Ferencz polgármester szintén előadván a gyulafehérvári értekezlet határozatát, dr. Kovács Ödön terjesztette elő az egyes tisztviselői állomásokra történt kijelöléseket. Az értekezlet részletesen megállapította a megválasztandók névjegyzékét, miközben némi szenzációt okozott azon hír, miszerint Csató Lajos, a románok részéről az alispáni állomásra kijelöltetett, esőndes demonstráció színezetével bírt, amennyiben az illető ügyvéd urak aligha akartak komolyan megválni irodájuktól. Dr. Kovács Ödön nem is késett kifejezést adni ezen eljárás feletti nézetének, kifejtve, hogy a f. hó 5-én tartott értekezlet után nem várta volna, hogy olyan, a ki kifejezetten belenyugodott az alispáni és főjegyzői egyhangú kijelölésbe, most mégis pályázatot ad be. Antonelli és főleg Moldován canonokok felszólalásai után az értekezlet a kijelölt választmány tagjaira nézve állapodott meg. Bares nagyrépost, Medgyes Bálint és dr. Kovács Ödön személyeiben azon megjegyzéssel, hogy ha főispán ő mlga a nevezettek közül valamelyiket maga részéről kivevő, helyébe Zeyk Dániel választassék.

A vendégek fogadása s a közvacsora.

Nem kis fejtörésre kerülne Enyeden elszállásolni egy nagyobb számú közönséget, ha vendégszerető lakói fel nem tárnák házaikat. Így aztán, miután a vendéglők lefoglaltattak, a városház földszinti helyiségeiben pedig szintén ágyak helyeztetek el, teljes nyugalomban várhat vendégeinket, kiknek nagyobb része az esti gyorsvonaattal jött meg. A gy.-fehérváriak megérkezése után mindjárt elterjedt a hír, hogy a Nikola Máté által összehívott román konferencia nem tartott meg, azonban a főbb állomásokra a pályázati kérések beaflának. Ez azonban már nem okozott valami különös csodálkozást, megnyugodtunk abban, hogy szavazni fogunk s 3-4 napig restaurálunk, azalatt pedig vígan élünk. Ezen elhatározás folytán egy is megtelt a városi vendéglő éterme, hogy sokan kénytelenek voltak másutt vacsorázni s azután visszatérni poharazásra. A felső asztalt Csató János alispán, Zeyk Dániel és Lukács László orsz. gyűlési képviselők, Novák és Diószeghy polgármesterek s a fehérvári vendégek egyrésze, a többi asztalt pedig a vidéki és enyedi választó közönség ülte körül. Ott volt Abrudbánya, Vizakna, a felső bánya vidék, a székás menti az alvinciek s a felső marosmentiek. Első poharat Csató János alispán emelte a hazáért, Bares nagyrépost főispán ő méltóságára. Novák polgármester Csató alispánra, Kovács Gy. polgármester Török Bertalan főjegyző, ez Csató alispánra, Novák Zeyk Dánielre, Csató alispán Lukács Lászlóra majd a városok polgármestereire, Fuchs derék gy.-fehérvári polgár „a két szép testvér gyermek-leányokra.”

Nagy-Enyed és Gy.-Fehérvár városokra emeltek poharat. A köszöntőknek nem volt vége-hossza, a zene szót s a hangulat emelkedett volt.

A tisztújítás.

Már reggel 9 óra előtt zsúfolásig megtelt a megye ház nagy terme. Mintegy 230-240 bizottsági tag gyűlt össze, kik dörgő éljenzéssel fogadták a Bares Ferencz nagyrépost vezetése alatt eljáró meghívó küldöttség kíséretében belépő főispán ő méltóságát, ki élénk szavakkal utalván a törvényhatósági bizottság nagy feladatára, a gyűlést megnyitottak nyilvánította. Alig hangzottak el az éljenek, felállott Csató János alispán s röviden utalva a tisztviselői karnak a lefolyt 6 év alatt tanúsított munkásságára, hálás köszönetét fejezte ki azon támogatásért és bizalomért, melylyel egy méltóságos főispán ur, mint a törvényhatóság részéről a tisztikar törekvései kísérvé voltak, magát és tisztársait a bizottság szíves indulatába ajánlotta s viselt állomásokról való lemondást bejelentette. Hosszas éljenzés között a volt tisztviselők fölkeltek helyeikről s a biz. tagok sorrendben foglaltak helyet. — Berenczey István erre hatásos beszédben indítványozta, hogy a lelépett tisztikar munkálkodásáért a gyűlés jegyzőkönyvileg fejezze ki elismerését, mi általános helyesléssel el is fogadtatott. Főispán ő méltósága a tisztújítás tartamára Nagy Lajost jegyzőnek, Medgyes Bálintot ügyésznek helyettesítvén, felhívta a gyűlést a kijelölt választmány megalakítására, miután főispán ur maga részéről Bares Ferencz, br. Splényi Henriket és Szalánczy Lőrinczet kinevezte, a gyűlés Novák Fezeencz ajánlatára Medgyes Bálintot, dr. Kovács Ödönt és Zeyk Dánielt választotta meg, Moldován canonok ugyan tett erre némi észrevételt, de a gyűlés megmaradt határozata mellett. A kijelölések eszközölhetése végett a gyűlés felfüggesztetett. Ezalatt a bizottsági tagok jöttek, mentek, sokan pedig dr. Dárday Sándor orsz. gyűl. képviselő köré siettek üdvözölni, ki éppen e nap érkezett meg, látni óhajtván az alkotmányos életnek e szép ünnepét választói és barátai körében. A kijelölési tárgyalás befejeztével újra megtelt a nagyterem.

Haik esendben olvasta fel főispán ő mlga az eredményt. Alispáni állomásra kijelöltettek: Csató János, és Csató Lajos (balázsfalvi ügyvéd.) Zajos kiáltások hangoztatták Csató János nevét, folytonosan megújulva mindaddig, míg főispán ő mlga látván, hogy szavazást senki sem kér, kúri éljenzés között Csató Jánost megválasztott alispánnak jelentette ki. — Hasonló jelenet következett a főjegyzői állomásra melyre Török Bertalannal szemben Coseriu János ügyvéd lett felleptetve. Ifj. Gáspár János I. aljegyzőnek, Tóth Ferencz II. aljegyzőnek ellenjelöltje nem volt, de már Müller Mihály ellegében Pávay V. Elek és Nicola Máté léptek fel a t. ügyészségre — siker nélkül. Ellenjelölt nélkül lett megválasztva Miksa Miklós pénztárnoknak Ludwig János számvevőnek, Vajna Károly első ülnöknek, Török Antal közgyámnak, Rákossy Bálint és Freidl Görgy állatorvosoknak, dr. Magyar K. főorvosnak, dr. Nagy Albert a nagyenyedi, Fülöp József a marosujvári, Benedek Károly a balázsfalvi, Lukácsffy V. a magyarigeni, Úrnósy Ferencz az alvinczi, Mann Ferencz a kisenyedi, és Mester Atilla a verespataki járásba járásorvosnak.

Az alszámvevői állomásra Málnási Károly lett megválasztva Benedek Gáborral és Imreh Károlylyal szemben; ugyszintén Tóth Miklós zajos éljenzések között nyerte el az árvaszéki elnökséget, melyre Girela Mihály is pályázott; második ülnöknek pedig Veres Miklós választott Sáska Sándorral szemben. A választók egészen lelkesülve voltak a kétségtelenül izgatott hatású választás alatt, minőt rég nem látott Alsó-Fehérmegye. De Csató Lajos ügyvéd sem késett némi gyöngye szemrehányást tenni amiatt, hogy románok nem választattak meg, s kiemelte loyális eljárásukat, hogy ámbár a legtöbb állomásra jelöltek ki románokat, de ők nem kértek szavazást stb. A megválasztottak letevén a hivatali esküt, Csató János alispán, és Török Bertalan főjegyző ismét elfoglalták helyeiket. Csató alispán emelt ezután szót, meleg köszönetet mondva a megválasztásért s kifejezve a közjóra irányuló törekvéseit, éljenzések között engedte át a szót Török Bertalan főjegyzőnek, ki szintén hálás köszönetét nyilvánította főispán ő mlgának, kijelentvén, hogy tisztársaival egytemben teljes erejéből törekedni fog a nyilvánult közbizalomnak megfelelni. Főispán ő mlga a kijelölt választmánnyal együtt újból elhagyta a termet, a megválasztottakat pedig a gratulációk sűrű csapatja fogta körül.

A szolgabírói állomások betöltése következett ezután, mely iránt rendkívüli érdekesség mutatkozott. Teleky Józsefnek az alvinczi járásba, Szász Józsefnek a nagyenyedi

járásba, és Damó Vilmosnak a verespataki járásba nem volt ellenjelöltje. Finna István Boer Bélával és Olteanu Vazullal szemben a balázsfalvi járásba, Rácz Farkast szemben a kisenyedi járásba, Köblös Miklóst Patitia Rubinnal szemben a magyarigeni járásba, közfelkiáltással választák meg. — Elmaradt az Imecs Domokos és id. Benkő Elek között várt választási aktus is, mivel id. Gáspár János, Benkő E. megbízásából bejelentette pályázása visszavonását, miért meg is lett éljenzve, s így Imecs D. könnyen meggyerte a marosujvári j. szolgabíróiságot, Sáska Sándor árvaszéki jegyző lett. A kijelölt választmány újabb előterjesztése folytán Molnár Samu az alvinczi járásba, Apolzan Ignác, Jenei Elekkel szemben a balázsfalvi járásba, Konez Albertet, Jovián Miklóssal szemben a magyarigeni járásba, Chirilla István a marosujvári járásba, Fritsch Vilmos a nagyenyedi járásba, Foruszok Bélával szemben, Boer Béla a verespataki járásba, és Présia Áron (Berenczey I. rémitgétései mellett) a kisenyedi jba közfelkiáltással választották meg. Csak az esküt kellett még letenni s a tisztújítás rövid pár óra alatt be lett fejezve. — Ily szép egyetértéssel és lelkesedéssel alig volt még meggyékben választás keresztül vite, s ezért méltán indítványozta dr. Mohay Sándor szép beszédben, hogy főispán ő mlgának a választás böles és tappintatos vezetéseért hálás elismerés és köszönet nyilvánítassék. Főispán ur ő mlga szívélyes szavakkal köszönte meg a személyébe vetett közbizalom nyilvánítását, a megyei bizottság tagjai helyükről fölemelkedve, többszörösen megújuló éljenzéssel fejezték ki ő mlga irányában érzett köztisztelőtükét és bizalmukat.

A közgyűlés után a városok polgármesterei és az új tisztikar először Csató János alispán üdvözlőre sietett. Diószeghy Lajos polgármester szólott, először a 4 város közönsége nevében, mit az alispán ur melegen köszönt meg. Azután mindnyájan főispán ő mlgához vonultak be, hol az alispán ur üdvözölte az új tisztikar nevében ő mlgát; kérve böles tanácsadását és bizalmát a jövőre, mire ő mlga szokott szívélyes modorában felelt. Ezután a tisztviselők ismét az alispán urhoz mentek, kiknek érzelmét Török Bertalan főjegyző fejezte ki, mit az alispán ur szintén igen barátságos indulattal fogadott és viszonzott.

Fáklyásmenet.

A tisztújítás közörmöt okozó lefolyása következtében a megye egybegyűlt közönsége nemcsak a gyűlésteremben, hanem azonkívül is nyilvános kifejezést óhajtott adni főispán ő mlga személye iránti tiszteletének és bizalmának. Este 6 órakor égő fáklák pirosuló világa terjedett szét a városház előtt, hangzott az induló zenéje, lobogtak a zászlók s a nagy menet a piacot megkerülve a „casino“ előtt megállott. — Felharsantak az éljenek, s midőn főispán ő mlgsága lejött, a „Hymnus“ elhangzása után Török Bertalan m. főjegyző szólalt meg, üdvözölő beszédben kiemelve e nap jelentőségét, melyen A.-Fehérmegye oly szép alkotmányos ünnepet ült, és bensőség-teljesen fejezte ki a tisztelet, bizalom és szeretet érzelmét, melyeket a mai nap eredménye csak fokozhatott. A multban szerzett kiváló érdemek mellett bátran hivatkozhatik mindig ő mlga ez érzelmekre hazánk és megyénk javára célzó törekvései valóságosánál — úgymond. Végül megköszönte ő mlgának az egyetértés megszilárdítására tett nagybecsű fáradozásait, azon közóhajtást adott kifejezést, hogy a Mindenható ő mlgtát, mint Alsó-Fehérmegye főispánját, sokáig éltesse. A fel-felújuló éljenzések lecsillapultával főispán ő mlgsága hivatkozva arra, hogy e megyében ringatták bölesőjét, e megyében kezdte politikai iskoláját s e megye földjében óhajjt majdan nyugodni, igen rokonszenves hangon köszönte meg a közbizalom nyilvánulását s kijelenté, hogy a magas kormány bizalma által nyert kormányzat akkor fogna átengedni erősebbnek, ha érzéne karjainak gyengülését.

Folytonos éljenzés lett a válasz a kitünő hatást tett beszédre s a nagy közönség azon óhajjtással vezérelve vonult el, vajha megyénk kormányzásától csak majdan, évek múlva volna meg közeletük e tisztelekre méltó alakja.

Az „új alispánhoz“ lett a jelszó s a hosszú menet felkanyarodott a Szentkirály utcán. Kovács Gyula polgármester szólott az ünnepelt férfhoz, üdvözölve a választó közönség nevében, mire az alispán ur kijelentve, hogy minden törekvése és munkássága a megye javára lesz ezután is irányozva, megköszönte a megtiszteltetést.

A fáklásmenet most Török Bertalan háza előtt állott meg. A zene elhangzása után dr. Kovács Ödön mondott üdvözlőlet, kiemelve azon bizalmat és szeretetet, melyet a megtisztelt fiatal kora daezára ki tudott érdemelni. Ily üdvözlőletre főjegyző barátunknak alig lehetett egyebet mondani a köszöneten kívül, mint hivatkozva eddigi nyilvános

vános élete tör. bizalmukkal, n. meg szigoruan. kadó munkalko. Berenczey nem volt elég. közönség érzelm. netet s megem. marosszékiek. s nos szolgálatok. A t. polgármes. a városház elé. az ünnepély ve.

Városunk m. „a n.-enyed. egylet.“ Az els. gyének fia lelke. már csak 3-4. sunk egy neh. közreműködés. sékeltebb tagja. vagyonos része. Mindkettő társ. a lét jogosults. tőnek az volt. a politikai és. vonalán tartsa. met fejlesse. után üditő, ne.

Ezen szö. sáshoz szokott. olvasó-egyletbe. mindkét olvasó. számmal látoga. vendhettek, sö. rendelkezett m.

Az újabb. latra jutottam. szített tagjain. élékségéből, e. tam, hogy ipar. vonult olvasó-eg. ezek által kiná. tól. Hogy mibe. felfogni. Lehet, minden napi é. bodása. A ki e. kásságnak fára. ben az est pill. viszonyok erö. ményének azot. valamelyikének. ponyva termék. lem káros ha. szerezni napon. sovány szemlé. hogy némelyek. szórakozásukat.

Bármí ok. egylettől elhid. hunyunk nem. át kell látunk. közül, a beren. Enyedet megül. tarának a gyor. gyarapítására a. rata és igyekez. s így a tagok. nemes élvezet. sajnosan nékt. mindkét olvasó. kiadásában is. egyszer utalva. felül subventió. ezen állapot. szerető közöns. szakadva? Mí. megosztva? m. mikor van szül. vett foriatunka. birunk többet. tunk két olvasó. intelligens polg. lel meg.

rákos élete törekvéseire, kéri barátait, hogy támogassák bizalmukkal, míg megérdemli — és bíráit, hogy ítéljék meg szigorúan, érdeme szerint, megéjé javára nem lan-
kadó munkálkodását.

Berzenczey Istvánnak három szónoklat azonban nem volt elég. Kovács Gyula polgármesterhez, az enyedi közönség érzelmeinek jeles képviselőjéhez vezette a me-
netet s megemlékezve beszédében arról, hogy mindketten maroszékiek, személyesen üdvözölte mint olyant, ki hasz-
nos szolgálatokat akar és tud tenni a megye közjára. A t. polgármester ur köszönő szavai után a menet újból a városház elé vonult, hol a fáklyákat halomba rakva, az ünnepély végére fényes világitást csinált.

Egyesítsük erőnket

N.-Enyed, 883. decz. 22.

Városunkban jelenleg két olvasó-egylet áll fenn, u. m. „a n.-enyedi casino” és „a n.-enyedi polgári olvasó-egylet.” Az első 1833-ban keletkezett városunk és megyénk fia lelkes kezdeményezése folytán, kik közül ma már csak 3-4 van életben, az utóbbi 1867-ben, városunk egy néhány áldozatkész, többnyire iparos polgárok közreműködésével, kiket azon indok vezérelt, hogy mér-
sekeltebb tagsági díj mellett az iparos polgárok kevésbé vagyonos része is feltalálhassa a maga hasznos gyűléshelyét. Mindkettő társadalmi szükségét pótolni volt hivatva s így a lét jogosultságát méltán igényelte magának. Mindket-
tőnek az volt célja, s az lenne ma is, hogy a közönséget a politikai és társadalmi napi kérdések ismerésének szín-
vonalan tartsa, hasznos olvasmányok nyújtása által érte-
lmet fejlessze s a napi gondok és küzdelmek fáradságai után üdítő, nemes szórakozást nyújtson.

Ezen szükségének kielégítését városunknak olva-
sáshoz szokott közönsége részint egyik, részint a másik olvasó-egyletben kereszte és találta fel s volt idő, mikor mindkét olvasó-egyletet a tagok szorgalmasan és nagy számmal látogatták s így eléggé virágzó állapotnak ör-
vendhettek, sőt némi megtakarított tőzsvagyonnal is rendelkezett mindkettő.

Az újabb időben azonban, azon szomorú tapasztalatra jutottam, hogy mindkét olvasó-egyletünk sokat vesztett tagjainak számából s a mi ebből önként következik, élékségéből, erejéből; azon szomorú tapasztalatra jutottam, hogy iparos polgárságunk csaknem teljesen visszavonult olvasó-egyleteinktől, önként fosztja meg magát az ezek által kínált nemes és hasznos élvezetektől, előnyök-
től. Hogy milyen rejlik eme visszavonulás oka, nem bírom felfogni. Lehet, hogy befoly erre az ipar hanyatlása és minden napi élet gondjainak megszorodása és súlyos-
bodása. A ki családjával együtt hordozza a napi munkásságnak fáradságait, talán zivésében tölti ennek köré-
ben az est pihenésre szánt óráit is. Talán a súlyos élet viszonyok erőnek erejével igénybe veszik szűkös keres-
ményének azon részesekjét is, melylyel olvasó-egyleteink valamelyikének kellene adnia. Lehet, hogy a lapirodalom ponyva termékei is befolyolják a társadalmi szel-
lem káros hanyatlására. Egy pár krajczárral be lehet szerezni naponként egy-egy nagy lapot, mely pedig vajmi sovány szellemi táplálékot nyújt. Fájdalom befoly az is, hogy némelyek ottmaguk és családjuk kárára, romlására szórakozásukat ott keresik és találják, hol nem kellene.

Bármik az ok szülte is polgárságunk egyrésztének az egylettől elhidegültését, a baj megvan, s ez előtt szemet hunynunk nem lehet. Ha higgadtan vizsgáljuk a dolgot, át kell látnunk, hogy ma még fennálló olvasó-egyleteink közül, a berendezkedést tekintve, egyik sem olyan, milyen Enyedet megilletné, mely dícsőségünkre válnék. Könyvtárának a gyersan haladó kor követelményei mérvébeni gyarapítására az elégséges anyagi áldozatot legjobb akara-
ta és igyekezete dacára sem bírja egyik is meghozni s így a tagok nagyrésze és ezeknek családja a szellemi nemes élvezetek emez igen lényeges forrását kénytelen sajnósan nélkülözni, sőt — valljuk meg az igazat — mindkét olvasó-egyletünk, csak hogy legszükségesebb napi kiadásaiiban is fennakadás ne álljon be, arra van nem egyszer utalva, hogy tagjaihoz, a rendes tagsági díjon felül subventióért folyamodják. Mi szükség követeli, hogy ezen állapotot továbbra is fenntartsuk? Enyede olvasni szerető közönsége miért maradjon továbbra is két részre szakadva? Miért tartuk erőnket e téren továbbra is megosztva? miért huzzunk felesleges anyagi áldozatokat, mikor van szükséges dolog elég, melyek nagyon is igénybe vett forrásainkat okvetlenül követelik s mikor ugy sem bírnak többet elérni, mint csak is annyit, hogy fenntar-
tunk két olvasó-egyletet olyan állapotban, mely városunk intelligens polgársága igényeinek nagyon hiányosan fe-
lel meg.

Enyedet egy eszesen felszerelt és jól berendezett, élénk olvasó-egylet illeti meg. Nálunk sok idegen és sok kiváló állású egyén fordul meg, kik rendszeren olvasó-egyleteinkbe is el-ellátogatnak. Az a hiányos, mondhatnám szegényes berendezés, az az élékség hiány, mely olvasó-egyleteinknek jelenleg feltűnő jellege, jó benyomást bizonyára nem tesz s különösnek találják, hogy ezen, egyéb tekintetekben öröndetes mérvben előre haladó, szép jó-
hírű, életre való városban, miért nincs egy eszesen fel-
szerelt, jól berendezett élénk olvasó-egylet. Ha a tanács-
termekben, társas összejöveteleink alkalmával szépen meg-
tudunk együtt férni, miért ne férnénk össze az olvasó-
egyletben is? Enyede — dícsőretünkre legyen mondva — nem ismer helyi nemzetiségi és vallásfelekezeti kérdéseket, nálunk nincs, számításba jöhető osztály különbség. A ki azt hiszi, hogy nálunk ilyen létezik, tévedésben van. Nálunk a tanár, a tisztviselő szépen összefér a tisztessé-
ges maga alkalmazású iparos polgárral. A illet megbe-
csüli, szereti s viszont a polgárság is megbesüli, tiszteli az u. n. honoratior osztályt. — Szívélyes készséggel szo-
ritnak kezet egymással otthonukban, utazán, tanácsstermek-
ben, társas összejövetelek alkalmával, a mint illik is, s ha akad egy-egy összeférhetlen ember attól nincs mit tartani, mert Enyeden a közszellem oly egészséges és oly erős, hogy az ilyeneket bármikor rendre tudja utasítani, ha szük-
ségét látja. Enyeden régebben is egy olvasó-egylet volt annak tagja lehetett s tényleg tagja is volt iparos polgá-
raink közül akárhányszor s aligha lehetett jogos panasza vala-
melyiknek, hogy kellő figyelemben és megbecsültetés-
ben nem részesült.

Voltak idők mikor volt némi értelme, hogy két olva-
só-egyletünk legyen. Akkor megis volt a maga olvasó közönsége, éléksége mindkettőnek, sőt egy kevés tőzsvagyonnal is rendelkeztek. — Jelenben mindkettőnek közönsége jelentősen mérvben megapadt, a tőzsvagyont a napi szükségek felemészítették. Régebben kevesebb ki-
adással lehetett olvasó-egyletet fenntartani, jelenben a folyton emelkedő drágaság miatt az olvasó-egylet fenntartása is több kiadást igényel s minthogy a bevét nem emel-
kedik sőt folyton alább száll, a hiányt igen természetesen a felszerelvénynek kell megéreznie. Régebben élén-
kebb volt Enyeden az ipar s mmi ezzel együtt jár, a pénz-
forgalom, ma nálunk az ipar elszomorító sőt aggasztó mérvben aláhanyatlott, minek szomorú következményeit elő sorban az olyan intézmények érzik meg, melyeknek fenn-
állását a közönség nem tartja annyira szükségesnek, mint a napi kenyeret. A közelmúlt években polgárságunkat poli-
tikai elvek különítették el egymástól s olvasó-egyleteink is némileg pártszínezetet viseltek magukon. Ilyen pártok Enyeden jelenleg nem léteznek s ha keletkezni fognak, kétségen kívül megfogják találni az olvasó-egylet falain kívül gyűlé és tanácskozási helyeiket. Azon szomorú em-
lékü egyházi és társadalmi kérdések is, melyek felett foly-
tatott küzdelmeink nyakran oly magas hullámokat vertek s keblükben annyira méltó keserűséget idéztek elő, hála Istennek részben megoldást nyertek, részben napi rend-
ről, talán minden időre levették. Városunk népessége sem emelkedett a közelmúlt két évtized alatt, sőt némileg alább szállott, törvényeszkünknek indokolhatlan elvitele folytán pedig intelligenciájából határozatlan sokat vesztett.

Az olvasó-egyletek arra is vannak hivatva, hogy az időseknek mutatkozó társadalmi kérdéseket maguk is felkarolják, erkölcsi és anyagi támogatásban részesítsék. Kasinóink ezen elhivatásuknak jelenleg csak igen csekély mérvben felelhetnek meg. Erkölcsi gyámolításban az ily kérdéseket azért nem részesíthetjük, mert a hit az egyik akar, ritkán akarja a másik is, anyagi támogatást pedig ha óhajtaná is mindkettőt nyújtani, nem teheti, mert nincs miből.

Egyesüljünk tehát, s egyesített erővel a k o s s u n k a most fennálló k e t t ő b b ő l e g y olvasó-egyletet, olyant mely városunk művelt közönségének jogos igényeit minden tekintetben kielégítheti. Egyesített erővel azt a célt elérhetjük, hozzájuthatunk egy olyan könyvtárhoz, melyben az irodalom újabb hasznos mulattató termékei is elégséges bőségben megtalálhatók legyenek, sőt idővel még az is bekövetkezik, hogy az egyesült olvasó-egylet magának saját helyiséget szerezzen s abba költözködjék be.

Az egyesülés útjában számításba vehető akadály alig jöhet. Semmi egyéb nem kell csak akarati kölcsönös bi-
zalom. Csak a kell, hogy előítéleteinket, ha ilyenek létez-
nek, győzzük le s ha a közelmúlt idők küzdelmei hagytak vissza keblünkben valami keserű visszaemlékezéseket egye-
sek személye iránt, azokat tudjuk különösen elfelelni. A kik annyi áldozatot megtudunk hozni, eddig városunk előrehaladása, emelkedése érdekében, ezt is megtudjuk hozni, csak akarnunk kell.

Odáig egyik olvasó-egyletünk sem jutott, hogy egyik vagy másik részéről feltétlen önmegadásra lehessen számi-

tani. Az összeolvadás csak kölcsönös engedmények árán érhető el.

„A nagyenyedi casino f. hó 16-án megtartott ren-
des évi közgyűlése határozatilag és ezuttal 3-adszor ki-
fejezést adott azon óhajának, hogy a városunkban jelen-
ben fennálló két olvasó-egylet méltányos feltételek mel-
lett egygye olvadjon s kebeléből egy 3 tagu bizott-
ságot küldött ki azon utasítással, hogy a nagyenyedi polgári olvasó-egylet közelebb megtartandó közgyűlése is hasonló óhajának kifejezést ad, s az egye-
sülés feltételeinek bizalmas megbeszélése végett kebelé-
ből szintén bizottságot küld ki, az egyesülés feltételeit előlegesen beszéljék s ha lehet állapítsák meg.

A jóakaró kezdeményezés a régiebb, az idősebb rész-
ről tehát újlag is meg van téve, most az ifjabbban „a nagyenyedi polgári olvasó-egylet” a sor nyilatkozni, ha méltányos feltételek alapján óhajtatja-e az egyesülést.

Az első kísérlet alkalmával 1872-ben a polgári olva-
só-egylet tagjainak többsége még nem látta volt eléggé megértnék az időt az egyesülésre. Elvileg akkor sem elle-
nezte, csak az egyesülés feltételeiben nem jöhetett létre teljes megállapodás. Azon idő óta sok minden történt, sok minden megváltozott. Ha az egyesülés már akkor óhaj-
tandó volt s ezen óhajának mindkét olvasó-egylet ünne-
pélyesen kifejezést is adott, ma bizonyára kevesebb ok az egyesülés ellen és sokkal több az egyesülés mellette
Szilágyi Farkas.

KÖZGAZDASÁG.

Szüreti tanácsok.

Czél szerűnek tartom itt a mustmérők összehasonlí-
tási táblázatát közölni, hogy így a különböző mustmé-
rőkkel rendelkezők maguknak kellő tájékozást szerezhes-
senek. A táblázat használatára nézve azt hiszem bővebb utasítást adnom felesleg s elegendő e czézből megjegyez-
nem, hogy a lefelé menő rovatok, jobbról-balra egy sorban álló számai egyenlő értéket képviselnek, például 51° Oechsle megfelel 10.6% Babó, 3% Haas és 7° Wagnernek. Vagy pl. 13.1 Wagnernek 20.1% Babó, vagy 19.5% Haas felel meg stb.

Különböző mustmérők összehasonlítási táblázata.

Oechsle mustmérő fokai	Babó-féle mustmérő ezektartalom súly százalékban	Haas-féle mustmérő ezektartalom súly százalékban	Wagner-féle must mérő fokai	Oechsle mustmérő fokai	Babó-féle mustmérő ezektartalom súly százalékban	Haas-féle mustmérő ezektartalom súly százalékban	Wagner-féle must- mérő fokai
51	10.6	8.3	7.0	91	18.3	17.5	12.0
52	10.8	8.5	7.1	92	18.5	17.7	12.1
53	11.0	8.8	7.3	93	18.6	17.9	12.3
54	11.2	9.0	7.4	94	18.8	18.2	12.4
55	11.4	9.2	7.5	95	19.0	18.4	12.5
56	11.6	9.5	7.6	96	19.3	18.6	12.6
57	11.8	9.7	7.7	97	19.5	18.8	12.7
58	12.0	9.9	7.9	98	19.7	19.0	12.8
59	12.2	10.2	8.0	99	19.9	19.3	13.0
60	12.4	10.4	8.15	100	20.1	19.5	13.1
61	12.6	10.7	8.3	101	20.3	19.7	13.2
62	12.8	10.9	8.4	102	20.5	10.9	13.3
63	13.0	11.1	8.5	103	20.7	20.1	13.4
64	13.2	11.4	8.65	104	20.8	20.3	13.5
65	13.4	11.6	8.8	105	21.0	20.6	13.7
66	13.6	11.8	8.9	106	21.2	20.8	13.8
67	13.8	12.1	9.0	107	21.4	21.0	13.9
68	14.0	12.3	9.1	108	21.6	21.2	14.0
69	14.2	12.5	9.25	109	21.8	21.4	14.1
70	14.4	12.8	9.4	110	21.9	21.8	14.3
71	14.6	13.0	9.5	111	22.1	21.6	14.4
72	14.8	13.2	9.6	112	22.3	22.0	14.5
73	15.0	13.4	9.75	113	22.4	22.3	14.6
74	15.2	13.7	9.9	114	22.7	22.5	14.7
75	15.4	13.9	10.0	115	22.8	22.7	14.8
76	15.6	14.1	10.2	116	23.0	22.9	14.9
77	15.8	14.3	10.3	117	23.2	23.1	15.1
78	15.9	14.6	10.4	118	23.4	23.3	15.2
79	16.1	14.8	10.5	119	23.6	23.5	15.3
80	16.3	15.0	10.6	120	23.8	23.8	15.4
81	16.5	15.3	10.8	121	23.9	24.0	15.6
82	16.7	15.5	10.9	122	24.1	24.2	15.7
83	16.9	15.7	11.1	123	24.3	24.4	15.8
84	17.1	15.9	11.2	124	24.5	24.6	15.9
85	17.3	16.2	11.3	125	24.7	24.8	16.0
86	17.5	16.4	11.4	126	24.8	24.0	16.1
87	17.7	16.6	11.5	127	25.0	25.2	16.2
88	17.9	16.8	11.7	128	25.2	25.4	16.4
89	18.0	17.0	11.8	129	25.4	25.6	16.5
90	18.2	17.3	11.9	130	25.5	25.9	16.6

Mórógyi István.

VEGYES HIREK.

— A karácsonyi szt. ünnepekre legszívélyesebb jó kívánatainkat küldjük lapunk t. olvasóinak.

— A megyei bizottság 21-én folytatta gyűlését. A jegyzőkönyv hitelesítése után főispán ő mlta tudatta, hogy Török Antai tisztületbeli árvaszéki ülnökké, dr. Koltcsán János pedig tisztületbeli főorvossá nevezte ki. — Jövähagyott Nagy-Enyede város nyugdíj-alap szabályzata, a romániai marha-behozatali tilalom fenntartása végett felirat intéztetik a földmívelési miniszteriumhoz, — az

erdősi fizetések beszédese és kezelése tárgyában szabályrendelet hozott, — a kataszteri hiányos becslések folytán lett aránytalan megadóztatás ügyének megvizsgálása és javaslat-tétel végett egy bizottság neveztetett ki. — A gyűlés végeztével főispán ő méltósága meleg köszönetet mondott a tagoknak a tapasztalt érdeklődésért s a személye iránt tanusított bizalemt, mire a gyűlést éljenzes között bezárta.

— **Dr. Dárday Sándor** a nagyenyedi választókerület országgyűlési képviselője folyó hó 20-án városunkba érkezve Csató János alispán ur vendége lett. — Élénken érdeklődött a választás szép eredménye folytán s többfelé tett látogatásokat. — Folyó hó 21-én az esti gyorsvonattal utazott el Budapestre. résztvevén előbb egy. Török Bertalan megyei főjegyzőnél egybegyűlt kedélyes társaságban.

— **A „nagyenyedi casino“** folyó hó 16-án megtartott gyűlésében elnökül ismét Zeyk Károly főispán ő méltóságát, igazgatókúl b. Splényi Henriket és Csató János alispánt választá meg; a többi tisztviselők és választmányi tagok is megmaradtak, könyvtárnok Bihari István lett. — Szilágyi Farkas választmányi tag indítványt te-

vén a polgári olvasó egylettel való egyesülésre, az ügy kérsztulvitelére báró Splényi Henrik, id. Gáspár János és Medgyes Bálint küldetvén ki.

— **A polgári olvasó-egylet** folyó hó 30-án, vasárnap délután közgyűlést tart.

— **Solymosi Elek** jeles színművésznket — mint írja — kedves neje egy derék fiuskával örvendeztetette meg. Gratulálunk, különb legyen még tatájánál is. — Ugyancsak őt — egy irigy karmester beperelte és Pálmay Ilka asszony is kénytelen volt bevallani, hogy Solymosi az „Orpheus“-ban nem énekelt jól. Már most néhány tanut fognak ebben a fontos ügyben kihallgatni. — Elheh fogadja részvétünket s azon kérszünket, hogy a tárgyalás mulatságos részét örökítse meg egy esinos tárczában.

— **Mai számunkhoz mellékelve** veszik olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő hirlapok előfizetési fölhívat. Ez utóbbiak között a legregőbb az immár 31-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Ujság“, mely nagy képes hetifapnak, az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szob kivitele mellett, kiváló irodalmi erők

által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok jaratását; míg társapja, a „Politikai Ujdonságok“ a politikai heti események gondos és hü összeállítását adja s képes gazdasági mellékappal van bővítve. — A „Képes Néplap“ a legolcsóbb hetilap, a kevésbé vagyonosok vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendes rovattal; ezek kiegészítője a „Világkrónika“ ezimű képes mellékapp, mely eddigi rovatai mellett újévtől kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely közönségnek ép úgy mint a „Képes Néplapnak“ ára félre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közönség“ szaklapnak előfizetési fölhívat. továbbá a Franklin-Társulat könyvkiaadványainak jegyzékét

FELELŐS SZERKESZTŐSEG:
Dr. MAGYARI KÁROLY.
 TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.
 KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

BUDAPESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.

Szerkesztők és kiadótulajdonosok:
Csukássi József és Rákosi Jenő.

Előfizetési ára:
 Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyed-
 évre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 IV. ker. kalap-utca 16. sz.

A „Budapesti Hirlap“ nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormányának, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és a mi ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgálatok?
 Első sorban abból, hogy *mindenről* a mi az országon belül, vagy kívül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren felmerül: *híven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részrehajlás nélkül értesítse közönségét.*

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósítanak, *de nincs, mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéseit.*

A „BUDAPESTI HIRLAP“ olvasó közönségén és írón kívül nincsen senki, aki e kerek földön lekötöztetve, se *osztályt*nak, se *párt*nak, se *kormány*nak, se nyilvános vagy magán *társaság*oknak: a „BUDAPESTI HIRLAP“ a legfüggetlenebb lap Magyarországon, a hol az egyik lap a pénzügyvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasútnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormányának, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekeznek, a hatodik a szabad közműveseknek, a hetedik, nyolczodik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP“-nak csak egy hatalmaság parancsol, az diktálja vezérezkkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmaság: *a nagy közönség és az ország azonos érdeke.*

Ennek tesz szolgálatot, a ki a „BUDAPESTI HIRLAP“-ot pártolja.
 Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és eszelekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap“ rendes tartalma a következő:

- I. Politikai és társadalmi vezérecikkek.
  - II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárcák, mindennap rendszeren kettő.
  - III. Az apró politikai hírek, a fővárosi ügyek az egyesületek, a művészetek rovata.
  - IV. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben.
  - V. Távirati tudósítások.
  - VI. Napi események rovata.
  - VII. Közgazdaság.
- Ezenkívül a mellékleten rendszeren egy egy vezérecikk a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcák, törvényszék, vidéki hírvonat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf Teleki Sándortól:

A vén dáde című rendkívül érdekes cigány regényt.

A „Budapesti Hirlap“ rendes írói:
Csukássi József szerkesztő, b. Kaas Ivor, gr. Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenő, Balogh Pál, Benedek Elek, Berényi László, Kacziány Géza, Rákosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Volf Vilmos.

Rendkívüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ível kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítokat küldünk, a kik ügyességük és megbízhatóságuk által egyaránt lekötöztetik a közönséget és a szerkesztőséget

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósítóink vannak, a kik közvetlen benyomásaik alapján adnak hírt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 Félévre 7 frt — Évnegyedre 3 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt 30 krajczár.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e címen:
„Budapesti Hirlap“ Budapest, kalap-utca 16-dik szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „Budapesti Hirlap“-ot, első és rendíthetlen hirdetőjét a magyar nemzeti államérdekeinek, a t. magyar közönség lekötöztető figyelmébe.

Csukássi József, Rákosi Jenő,
 a „Budapesti Hirlap“ kiadó tulajdonosai.

Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Nyomatott Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

Nyomatott Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

Szerkesztő
 A KIADÓHIVATAL
 a lap szellemi
 munkáinak
 Kiadó
 WOKAL JÁNOS
 hová a hirdetés
 bérmentesen
 Kéziratok nem

Az
 A „Közönség“
 előfizetést. A
 nyújtani, mel
 városaink köz
 mal támogass
 felelevenítse a
 munkából mel
 legyen megör
 tunk helyet a
 tal is buzdíta
 dülésére. Az
 nek, óhajtsa
 marad jövőre
 ket nyertünk
 gálatokat tesz
 fogja lapunk
 levelezőink, tá
 nost a mulat
 Törekvés
 közönség pár
 dig is nyilván
 vásunkat jövő
 Nagy-En

Szilágyi Fa
 előfizet
 Egy
 Fél
 Negy
 A lap es
 déről gondo

Hogy tiszt
 földi létének m
 ben hibásnak,
 segíthetett voln
 gondolni, hogy
 megírva. Mind
 — amennyiben
 lehet győződve
 uramon épügy
 mikor Szabó P
 káposztával me
 is teljesen egy
 ép oly nyugod
 mint háromszor
 szonynak, tiszte
 mindent elront
 szer hallotta, h
 s csak a minap
 lelkipásztora ép
 sürgetőleg köve
 hozatni, s enne
 operációba kezd